

UZASADNIENIE

Postanowieniem z dnia 29 listopada 2021r wydanym w sprawie III AUa 1923/21, Sąd Apelacyjny odrzucił apelację ubezpieczonego K. F. wniesioną od wyroku Sądu Okręgowego z dnia 15 października 2021 roku.

W uzasadnieniu Sąd podniósł, że odpis wyroku został doręczony ubezpieczonemu w dniu 21 października 2021 roku, wraz z pouczeniem, że w terminie 7 dni od doręczenia wyroku strona może złożyć wniosek o doręczenie uzasadnienia tego wyroku, a złożenie wniosku o uzasadnienie wyroku jest warunkiem dopuszczalności wniesienia apelacji od tego wyroku.

Sąd wskazał, że ubezpieczony nie złożył wniosku o uzasadnienie wyroku, a 28 października 2021 roku nadał w Urzędzie Pocztowym D. 1 pismo z 27 października 2021 roku, skierowane do Sądu Apelacyjnego w Katowicach i określone jako apelacja.

W dalszej części Sąd Apelacyjny wskazał, że zgodnie z art. 369

§ 1 k.p.c., apelację wnosi się do sądu, który wydał zaskarżony wyrok w terminie dwutygodniowym od doręczenia stronie skarżącej wyroku z uzasadnieniem. Termin, o którym mowa w § 1, uważa się za zachowany także wtedy, gdy przed jego upływem strona wniosła apelację do sądu drugiej instancji (§ 3 zd. 1).

Zgodnie z treścią powołanego przepisu, obecnie możliwe jest złożenie apelacji jedynie po uprzednim zażądaniu przez stronę doręczenia jej uzasadnienia wyroku.

Odwołujący we wskazanym terminie nie złożył wniosku o doręczenie wyroku z uzasadnieniem. Tym samym, na podstawie art. 373 § 1 k.p.c., Sąd drugiej instancji odrzucił apelację, uznając ją za niedopuszczalną.

Zażalenie na powyższe postanowienie wniosł ubezpieczony, wnosząc o ponowne rozpoznanie sprawy.

Sąd Apelacyjny w innym składzie w rozpoznaniu zażalenia postanowił uchylić zaskarżone postanowienie i skierować sprawę do ponownego rozpoznania.

Na początku rozważań należy przypomnieć, że obecna treść art. 369 § 1 k.p.c. wiąże się ze zmianą przepisów kodeksu postępowania cywilnego wprowadzoną od dnia 7 listopada 2019 r. (ustawą z dnia 4 lipca 2019 r.

o zmianie ustawy - Kodeks postępowania cywilnego oraz niektórych innych ustaw, Dz. U. poz. 1469 - dalej jako ustawa zmieniająca). Przed nowelizacją obowiązywał art. 369 § 2 k.p.c., który stanowił wyjątek od reguły wyrażonej w art. 369 § 1 k.p.c. Według tego stanu prawnego, strona miała prawo wnieść apelację w terminie dwutygodniowym od doręczenia wyroku z uzasadnieniem (§ 1), a jeśli nie zgłosiła wniosku o doręczenie wyroku z uzasadnieniem w terminie tygodniowym od dnia ogłoszenia sentencji, termin do wniesienia apelacji biegł od dnia, w którym upłynął termin do zgłoszenia takiego wniosku (§ 2). W obowiązującym do dnia 6 listopada 2019 r. stanie prawnym pismo procesowe strony, z którego wynikało, że nie zgadza się ona z orzeczeniem sądu, mogło zostać potraktowane, w zależności od treści i okoliczności, jako apelacja albo wniosek o sporządzenie uzasadnienia wyroku. Wprowadzona od dnia 7 listopada 2019 r. zmiana polega na tym, że wywiedzenie apelacji jest niedopuszczalne bez uprzedniego wystąpienia z wnioskiem o doręczenie wyroku z uzasadnieniem (art. 328 § 1 k.p.c.). Zapatrywanie to znajduje potwierdzenie w skreśleniu przez ustawę zmieniającą zdania trzeciego art. 328

§ 1 k.p.c., umożliwiającego złożenie apelacji bez uprzedniego uzyskania przez stronę odpisu wyroku z uzasadnieniem.

Niewątpliwie wprowadzone zmiany przepisów wprowadzają znaczny rygoryzm wymagany do skutecznego wniesienia apelacji. W tym momencie duże znaczenie należy przydać pouczeniu kierowanemu przez Sąd do strony, jak i dokonać odkodowania rzeczywistej woli strony towarzyszącej przy wniesieniu pisma procesowego.

Przenosząc powyższe uwagi na grunt rozpoznawanej sprawy, należy wskazać, że ubezpieczony złożył pismo procesowe nazwane „apelacją”, z którego treści wynika, że nie zgadza się z rozstrzygającym sprawę co do

istoty orzeczeniem. Pismo to, zważywszy na jego treść, a także pozostałe okoliczności sprawy, może zostać stypizowane jako apelacja. Mając jednak

na uwadze, że ubezpieczony nie wniósł uprzednio o doręczenie wyroku z uzasadnieniem, równie prawdopodobne jest założenie, że pismo to stanowi wniosek z art. 328 § 1 k.p.c. Oczywiście pozostaje, że celem działania strony niezadowolonej z orzeczenia nie jest wniesienie niedopuszczalnej apelacji podlegającej odrzuceniu (art. 369 § 1 k.p.c.), ale spowodowanie rozpoznania środka odwoławczego przez sąd drugiej instancji.

Tym bardziej, powyższe wątpliwości uznać należy za zasadne kiedy dokona się interpretacji pouczenia przesłanego ubezpieczonemu wraz z odpisem wyroku. Pouczenie to ma charakter pouczenia ogólnego, przydatnego na okoliczność wydania każdego wyroku, a więc może budzić wątpliwości u osoby nie posiadającej wykształcenia prawniczego. Za mylące można uznać pouczenie o możliwości wniesienia wniosku o uzasadnienie i apelację, gdyż może to oznaczać możliwość złożenia łącznego wniosku o uzasadnienie, jak i samej apelacji. Z kolei, za zbędne uznać należy zawarte w pouczeniu informacje dotyczące wskazania zakresu wniosku o uzasadnienie, jak i pouczenie o możliwości zaskarżenia orzeczenia o kosztach.

Nie bez znaczenia pozostaje fakt, że pismo procesowe zwane apelacją ubezpieczony wniósł w 7 dniu od doręczenia mu wyroku, a więc w terminie zakreślonym do złożenia wniosku o uzasadnienie.

Podsumowując dotychczas przedstawione wątki, należy postawić tezę, że w okolicznościach niniejszej sprawy sąd odwoławczy w pierwszej kolejności zobowiązany jest przesądzić czy pismo procesowe „z którego treści wynika, że strona nie zgadza się z rozstrzygającym sprawę co do istoty orzeczeniem” jest apelacją, czy też wnioskiem o sporządzenie uzasadnienia wyroku.

Przepis art. 130 § 1 zdanie 2 k.p.c. stanowi, że mylne oznaczenie pisma procesowego lub inne oczywiste niedokładności nie stanowią przeszkody do nadania pismu biegu i rozpoznania go w trybie właściwym.

Tak więc w sytuacji kiedy to strona wnosi pismo procesowe o budzącym wątpliwości charakterze, sąd odwoławczy kierując się treścią tego pisma i wolą strony, zobowiązany jest przyporządkować je - jako apelację, wniosek o doręczenie wyroku z uzasadnieniem, albo jako pismo, które nie da się na podstawie dostępnych danych jednoznacznie zaszeregować do wymienionych kategorii.

W tym zakresie Sąd Apelacyjny podziela pogląd Sądu Najwyższego wyrażony w uchwale zapadłej 29 września 2020r., sygn. akt III UZP 2/20

o treści: „Wniesienie przez stronę pisma procesowego, z którego treści wynika, że strona nie zgadza się z rozstrzygającym sprawę co do istoty orzeczeniem”, gdy w świetle okoliczności sprawy nie ma pewności, czy stanowi ono apelację, czy też wniosek o doręczenie wyroku z uzasadnieniem, skutkuje powinnością sądu zwrócenia się do strony o wyjaśnienie, czy jej pismo należy traktować

jako apelację, która jest niedopuszczalna i zgodnie z art. 373 § 1 k.p.c. będzie podlegać odrzuceniu, czy też stanowi w istocie wniosek o doręczenie wyroku

z uzasadnieniem w rozumieniu art. 328 § 1 k.p.c., po otrzymaniu którego zacznie biec termin z art. 369 § 1 lub § 1¹ k.p.c. do wywiedzenia apelacji. Podstawę prawną wezwania stanowi art. 130 § 1 zd. 1 k.p.c., stosowany pod rygorem zwrotu pisma procesowego.”

W konsekwencji, w niniejszej sprawie zaistniała podstawa do uchylecia zaskarżonego postanowienia i skierowania sprawy do ponownego rozpoznania celem ustalenia przez Sąd Apelacyjny charakteru pisma procesowego z dnia 28 października 2021r., a następnie podjęcia dalszych czynności.

Z tych względów, na podstawie art. 386 § 1 k.p.c. w zw. z art. 397 § 3 k.p.c., orzeczono jak w sentencji.

/-/SSA Ewelina Kocurek-Grabowska